

Dosarul nr. 2ra-2140/18

prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul central (V. Cupcea)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

ÎNCHEIERE

05 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Oleg Sternioală
Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea admisibilității recursului declarat de Savițchii Gheorghii și Savițchii Maria,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Savițchi Rodica și Savițchi Vasile împotriva lui Savițchii Gheorghii și Savițchii Maria cu privire la partajarea în natură a averii succesorală cu indicarea cotelor – părți și încasarea cheltuielilor de judecată și la cererea reconvențională a lui Savițchii Gheorghii și Savițchii Maria împotriva lui Savițchi Rodica și Savițchi Vasile cu privire la dispunerea împărțirii tuturor bunurilor în litigiu prin vânzarea la licitație, repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost admise apelurile declarate de către Savițchii Gheorghii și Savițchii Maria și de către Savițchi Vasile, a fost casată hotărârea din 21 decembrie 2017 a Judecătoriai Orhei, sediul central cu emiterea unei noi hotărâri,

c o n s t a ț ă :

La data de 11 iulie 2013 Savițchi Rodica și Savițchi Vasile au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Savițchii Gheorghii și Savițchii Maria, solicitând partajarea în natură și indicarea cotelor-părți (cu menționarea bunurilor) ce îi revin în mărime de $\frac{1}{2}$ cotă-parte lui Savițchii Gheorghii și $\frac{1}{2}$ cotă-parte lui Savițchi Vasile și Savițchi Rodica (vol.I, f.d.3-4).

În motivarea acțiunii au indicat că prin decizia din 03 decembrie 2008 a Curții Supreme de Justiție a fost recunoscut dreptul de vocație succesorală a lui Savițchi Vasile și Savițchi Rodica, alături de Savițchii Gheorghii asupra averii succesorală a defunctului Savițchi Vasile Simion. În baza acestei hotărâri, la 04 iunie 2009, notarul privat Levința Valentina, a eliberat: a) certificatul de moștenitor legal nr.3073 prin care atestă ca moștenitori în devălmășie asupra $\frac{1}{2}$ cote-părți a averii lui Savițchi Vasile Simion pe nepoții Savițchi Rodica și Savițchi Vasile asupra următoarelor bunuri: 1) casa de locuit, situată în sat. Peresecina, r-nul Orhei, cu suprafața totală de 113,30 m² cu nr. cad. xxxxx; 2) construcție accesorie cu suprafața de 40,50 m² cu nr. cad. xxxxx; 3) construcție accesorie cu suprafața de

30,80 m2 cu nr. cad. xxxxx; 4) construcție accesorie cu suprafața de 9,80 m2 cu nr. cad. xxxxxx; 5) construcție accesorie cu suprafața de 39,70 m2 cu nr. cad. xxxxx; 6) construcție accesorie cu suprafața de 8,40 m2 cu nr. cad. xxxxx; 7) terenul pentru construcții cu suprafața de 0,1973 ha cu nr. cad. xxxxx;

b) certificatul de moștenitor legal nr.3075 prin care atestă ca moștenitori în devălmășie asupra 1/2 cotă-parte a averii lui Savițchi Vasile Simion sunt nepoții Savițchi Rodica și Savițchi Vasile asupra următoarelor bunuri: 1) terenul agricol, ce se află în extravilanul s. Persecina, r. Orhei, cu suprafața de 0,3080 ha cu nr. cad. xxxxx; 2) terenul agricol, ce se află în extravilanul s. Persecina, r. Orhei, cu suprafața de 0,1230 ha cu nr. cad. xxxxx; 3) terenul cu destinație grădină, ce se află în extravilanul s. Persecina, r. Orhei, cu suprafața de 0,1600 ha cu nr. cad. xxxxx; 4) terenul cu destinație grădină, ce se află în extravilanul s. Persecina, r. Orhei, cu suprafața de 0,1356 ha cu nr. cad. xxxxx.

Au indicat că în scopul partajării pe cale amiabilă a bunurilor, la 13 aprilie 2013 au expediat în adresa lui Savițchii Gheorghii o scrisoare, prin care au solicitat încheierea unui contract de împărțire a bunurilor succesoriale care ulterior să fie prezentat și înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial, acordându-i un termen de 30 de zile, însă nu au primit răspuns.

Au susținut că partajarea în natură se impune, în special, în situația în care Savițchii Gheorghii nu se folosește de bunuri, nu are grijă de acestea, precum și le interzice accesul pe teritoriul bunurilor imobile, în pofida calității lor de coproprietari.

Reieșind din faptul că potrivit raportului de expertiză al Laboratorului de expertiză al CNEJ, partajarea casei de locuit cu nr. cadastral 6453205.053.01 nu este posibilă în natură, Savițchi Rodica și Savițchi Vasile au solicitat partajarea bunurilor imobile aflate/situate în gospodăria amplasată pe terenul cu numărul cadastral xxxxx în următorul mod: imobilele cu nr. cadastrale xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx și 1/2 din teren, partea nord-est, să fie atribuite lui Savițchii Gheorghii, iar imobilele cu numerele cadastrale xxxxx, xxxxxx și 1/2 din teren, partea nord-vest, să fie atribuite lui Savițchi Rodica și Savițchi Vasile, iar terenurile sub formă de grădini să fie vândute la licitație și distribuirea prețului între coproprietari în mod parțial.

La 13 august 2013 Savițchii Gheorghii și Savițchii Maria au depus cerere reconvențională împotriva lui Savițchi Vasile și Savițchi Rodica, indicând că locuiesc în s. Persecina, str. Mihai Eminescu, raionul Orhei din anul 1985. El-Savițchii Gheorghii, este copilul cel mai mic în familia lui Vasile și Ana Savițchii. Părinții i-au promis că el va deveni moștenitorul averii, fiind admis să locuiască și să ducă gospodărie comună cu părinții săi. Corespunzător, având încredere în calitatea sa de moștenitor și având necesitatea de îmbunătățire a condițiilor de trai, împreună cu soția sa Savițchii Maria au efectuat investiții semnificative în gospodăria care se solicită a fi partajată. Au efectuat investițiile respective din contul mijloacelor comune, în timpul căsătoriei.

Au considerat că casa de locuit este un bun indivizibil și nu este supusă partajului. În schimbul casei ar accepta să dea o sultă corespunzătoare valorii casei, din care urmează a fi scăzute cheltuielile suportate de ei pentru îmbunătățirile făcute

în gospodărie, precum și celelalte cheltuieli suportate. Așa cum casa este apreciată la suma de 47982 de lei, au fost de acord să achite către copârâții în acțiunea reconvențională Savițchii Vasile și Savițchii Rodica, suma de 23991 de lei, constituind valoarea cotei lor din patrimoniul succesoral, conform certificatul emis de notarul V. Levința.

Din contul averii succesore urmează să fie acoperite și cheltuielile de înmormântare a defunctului Savițchii Vasile. Aceste cheltuieli urmează a fi compensate, conform prevederii legale, din contul patrimoniului succesoral, asupra căruia pretind copârâții în acțiunea reconvențională Savițchi Vasile și Savițchi Rodica.

Au solicitat dispunerea partajării tuturor bunurilor prin vânzarea la licitație, încasarea din contul lui Savițchii Vasile și Savițchii Rodica a sumei de 12000 de lei - cheltuieli de înmormântare, 10655,24 lei - îmbunătățiri aduse gospodăriei și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 24 ianuarie 2014 Savițchii Gheorghii și Savițchii Maria în cadrul acțiunii reconvenționale au depus cerere prin care au solicitat repunerea în termen a pretenției de încasare a din contul lui Savițchii Vasile și Savițchii Rodica a sumei de 12000 de lei, cu titlu de cheltuieli de înmormântare și 10655,24 de lei, cu titlu de îmbunătățiri aduse gospodăriei. Or, faptul de a nu fi repuși în termen va duce la o îmbogățire neîntemeiată a pârâților, care nu au participat la aceste cheltuieli.

Prin hotărârea Judecătorei Orhei, sediul central din 21 decembrie 2017 acțiunea inițială și acțiunea reconvențională au fost respinse.

Savițchii Gheorghii și Savițchii Maria au declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea acesteia în partea respingerii acțiunii reconvenționale, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Savițchi Vasile, de asemenea, a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii inițiale și de respingere ca fiind tardivă a acțiunii reconvenționale.

Prin decizia din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău au fost admise apelurile declarate de Savițchii Gheorghii și Savițchii Maria și de către Savițchi Vasile, a fost casată hotărârea din 21 decembrie 2017 a Judecătorei Orhei, sediul central și a fost emisă o hotărâre nouă prin care au fost admise în parte acțiunea inițială și cea reconvențională; s-a dispus împărțirea bunurilor succesore și anume: casa de locuit, situată în sat. Peresecina, r-nul Orhei, cu suprafața totală de 113,30 m² cu nr. cadxxxxx; construcție accesorie cu suprafața de 40,50 m² cu nr. cad. xxxxx; construcție accesorie cu suprafața de 30,80 m² cu nr. cad. xxxxx; construcție accesorie cu suprafața de 9,80 m² cu nr. cad. xxxxx; construcție accesorie cu suprafața de 39,70 m² cu nr. cad. xxxxx; construcție accesorie cu suprafața de 8,40 m² cu nr. cad. xxxxx; terenul pentru construcții cu suprafața de 0,1973 ha cu nr. cad. xxxxx; terenul agricol, ce se află în extravilanul s. Peresecina, r. Orhei, cu suprafața de 0,3080 ha cu nr. cad. xxxxx; terenul agricol, ce se află în extravilanul s. Peresecina, r. Orhei, cu suprafața de 0,1230 ha cu nr. cad. xxxxx; terenul cu destinație grădină, ce se află în extravilanul s. Peresecina, r. Orhei, cu suprafața de 0,1600 ha cu nr. cad. 6453107.051; terenul cu destinație grădină, ce se află în

extravilanul s. Persecina, r. Orhei, cu suprafața de 0,1356 ha cu nr. cad. xxxxx – a câte ½ cotă - parte lui Savițchii Gheorghii și ½ cotă - parte în comun lui Savițchi Rodica și Savițchi Vasile, prin vânzarea la licitație, cu distribuirea prețului proporțional cotelor-părți. În rest, pretențiile cererii de chemare în judecată și ale cererii reconvenționale au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Instanța de apel a stabilit că în speță, părțile au dobândit în proprietate comună pe cote – părți bunurile din patrimoniul succesoral și anume, Savițchii Gheorghii ½ cotă-parte, iar Savițchi Rodica și Savițchi Vasile ½ cotă-parte în devălmășie. Or, ultimii au venit la succesiune prin reprezentare în locul ascendentului.

La caz, instanța de apel a reținut că în cadrul examinării cauzei nu a fost prezentat ori invocat un careva acord între părți referitor la partajarea proprietății comune moștenite. Astfel încât, părțile au solicitat instanței partajarea acesteia în condițiile legii.

Din analiza materialelor dosarului, instanța a reținut că potrivit Raportului de expertiză judiciară nr.1356 din 08.12.2016, s-a stabilit că partajarea în natură bunului imobil situat în raionul Orhei, satul Persecina, proporțional cotelor – părți a câte 1/2, nu este posibilă.

Având în vedere neînțelegerile dintre părți cu referire la metoda de partajare a proprietății comune, instanța de apel a conchis că modalitățile de partajare solicitate de părți, vine în contradicție cu prevederile legii. Or, partajarea în natură a casei de locuit și terenul aferent și construcțiile accesorii este imposibilă, fapt stabilit prin raport de expertiză, lipsește cererea părților referitor la partajarea prin atribuirea sultei, iar în privința terenurilor ambele părți solicită împărțirea prin vânzarea la licitație.

Din considerentele enunțate, instanța de apel a conchis că partajarea proprietății comune prin vânzarea bunurilor la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei, își găsește justificarea, instanța urmând a dispune partajarea proprietății anume prin această modalitate stabilită de lege.

La 10 august 2018 Savițchii Gheorghii și Savițchii Maria au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea acesteia în partea în care a fost admisă acțiunea inițială și admiterea integrală a acțiunii reconvenționale.

În motivarea recursului au invocat că nu au fost constatăte și elucidate pe deplin toate circumstanțele cauzei.

Examinând temeiurile recursului declarat de Savițchii Gheorghii și Savițchii Maria, în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau

aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Savițchii Gheorghii și Savițchii Maria nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Savițchii Gheorghii și Savițchii Maria.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Savițchii Gheorghii și Savițchii Maria se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Svetlana Filincova

Iurie Bejenaru